

"Diversificar l'economia vol dir no jugar-s'ho tot a la carta del tabac"

ara.ad/politica/Josep-Roig-Diversificar-economia-carta_0_2204779659.html

Alexandra Grebennikova

1 d'abril de 2019

El candidat de Progressistes-SDP, Josep Roig. / M. P.

És la primera vegada que es presenta com a cap de llista nacional a unes eleccions generals. Josep Roig era conseller de Cultura del comú de Sant Julià de Lòria i va dimetir per poder-s'hi presentar. Com les encara personalment?

Nosaltres tenim la intenció d'incidir no només en el futur del país sinó, a més a més, participar directament des de dins de l'acció del futur govern. Hem entès des del primer moment que no hem de cavar trinxeres sinó estendre ponts de diàleg i això ho hem de fer sense renunciar als nostres principis i tenim la ferma voluntat d'explicar a la gent l'Andorra què volem. Una Andorra social, progressista i positivament oberta a Europa. Volem explicar un projecte de país pels propers deu anys, amb un horitzó 2029. Un projecte amb uns continguts molt clars, compromès amb les persones i amb el progrés. Un projecte ideològicament coherent i que ofereixi credibilitat i que generi il·lusió i confiança en les persones i en Andorra. És el que ens convé recuperar, il·lusió i confiança en la gent i en el país.

“Ens convé recuperar la il·lusió i la confiança en la gent i en el país”

Què s'ha de fer per recuperar aquesta confiança?

Nosaltres volem incidir en la construcció d'una Andorra social i que estigui compromesa amb els drets de les persones i amb el seu benestar. Per fer-ho, proposem mesures com garantir el dret a un habitatge digne, situar la pensió mínima de jubilació al nivell del salari mínim, garantir unes condicions laborals als treballadors del país que siguin dignes o assentar les bases i

construir un sistema de salut i una educació pública de qualitat. Juntament amb aquesta vocació també tenim la intenció d'incidir en la construcció d'una Andorra progressista, moderna, adaptada als nous temps i amb un desenvolupament econòmic fort i que sobretot estigui al servei de les persones, del seu benestar i de la seva felicitat. Volem assentar les bases d'una economia forta, productiva i que pugui donar resposta. Finalment, volem incidir en la construcció d'una Andorra europea, on els empresaris, autònoms i treballadors puguin accedir al mercat únic europeu amb unes condicions que els siguin favorables, on els joves puguin estudiar i treballar dins de l'espai de la comunitat europea en les mateixes condicions que ho puguin fer els joves dels estats membres, on s'afavoreixi també poder atreure inversió estrangera real i productiva que dinamitzi la nostra economia i on el nostre sector bancari pugui competir dins del panorama financer global d'una forma que no tingui traves i que sigui reconeguda. Volem demanar a la UE l'establiment d'una àrea social pirinenca que permeti reforçar i enfortir la col·laboració, sobretot econòmica, que té Andorra amb les regions franceses i espanyoles veïnes.

Quines són les primeres mesures que engegaria el seu govern si finalment guanya les eleccions?

Segurament hauríem d'impulsar-ne diverses. Sobretot el que tiraria endavant seria tot aquest paquet de mesures socials. Entenc que són les més urgents.

Com creu que es pot invertir aquesta tendència de DA de ser la força més votada?

Proposant a la ciutadania del país un projecte coherent i creïble. Penso que és el que estem posant sobre la taula. Un projecte d'una Andorra social, progressista i oberta a Europa, que és el que el país necessita avui en dia. Aquesta és una bona manera de plantejar un projecte que pugui entrar amb competència no només amb DA, sinó amb altres forces polítiques.

Sempre s'han mostrat crítics amb el Govern perquè ha impulsat mesures per potenciar el comerç i el turisme en l'eix central concentrat en l'avinguda Meritxell i Carlemany. Quin és el posicionament de Progressistes-SDP en aquest sentit?

A Andorra hi ha comerç molt més enllà d'aquest eix, com Ribera de Massana i Travesseres. Per posar un exemple, a la capital també tenen comerç. Per tant, quan parlem moltes vegades de repartir la riquesa també parlem en aquests termes. Repartir els recursos que té l'Estat per promocionar aspectes tant importants com són el comerç, no només en els eixos centrals, que en principi són els més rics, sinó per poder dinamitzar altres eixos que potser no estan tant afavorits però que també són motor econòmic del país perquè també ofereixen llocs de treball. Hem de vetllar perquè aquests llocs de treball i aquesta riquesa que pot aportar aquest petit i mitjà comerç, i que avui en dia està tocat perquè aquest any ha assolit el pitjor resultat dels darrers tres anys, puguin reeixir i esdevenir realment allò que el país necessita, què és un motor econòmic.

Està a favor de l'avortament en els tres supòsits bàsics?

Sobretot el que no hem de fer és defugir el debat. Hem de ser coherents i no hipòcrites. Estem a favor de despenalitzar l'avortament en els tres supòsits però també estem a favor de mantenir la nostra estructura d'Estat. Això vol dir mantenir el copríncipat. Si el que ha de fer Andorra és

construir una delegació de persones que parlin i entrin en converses amb els nostres coprínceps, doncs així ho farem. Les coses no se solucionen des de la por, sinó des del diàleg i una explicació aprofundida i coherent de quins són els posicionaments.

I si es mantenen aquestes converses amb els coprínceps i la seva resposta és negativa? Nosaltres no hem sentit dir mai a cap dels dos coprínceps que estiguessin a favor o en contra d'aquesta mesura. Nosaltres estem a favor dels drets de les persones i dels seus drets sexuals i reproductius. Aquesta és la postura que defensem en el nostre programa i que defensarem en el futur, que pensem què és perfectament coexistent amb la nostra estructura d'Estat.

| "No hem sentit dir mai a cap dels dos coprínceps que estiguessin a favor o en contra de l'avortament"

Què pensa de la proposta d'Espot de dur a terme un acompanyament a aquestes dones que desitgen avortar fora d'Andorra?

Penso que és poc digne. Les persones del nostre país han de tenir garantits els seus drets i les dones també. Per tant, penso que aquesta és una proposta que no és garantista i que, fins i tot, pot arribar a ser degradant per la figura de les dones.

Què teniu pensat fer amb la CASS si guanyeu les eleccions?

Lògicament, el que s'ha de fer amb la CASS és assegurar la seva sostenibilitat. Aquesta sostenibilitat no està en cap cas desvinculada que puguem situar la pensió mínima de jubilació al nivell del salari mínim. Els nostres jubilats també ho tenen molt difícil per a poder arribar a final de mes i tenir el seu dret garantit de poder accedir a un habitatge en condicions de dignitat i, per tant, el fet que nosaltres vulguem lluitar per la sostenibilitat de la CASS en cap cas ha d'estar deslligat que en alguns casos faci falta situar el nivell del salari mínim i les pensions.

Progressistes-SDP proposa la derogació de la Llei de la Funció Pública. Quina és la seva proposta?

Sota una suposada reforma de l'administració, el que realment s'ha amagat és un autèntic acarnissament amb les condicions laborals dels treballadors. Amb el cas de la reforma del Codi de relacions laborals, tres quarts del mateix. S'ha afavorit l'abaratiment de l'acomiadament i, en aquest cas, afeblir les condicions laborals dels treballadors. La Llei de la Funció Pública el que fa és determinar les condicions laborals dels treballadors públics. S'han afeblit les condicions laborals dels treballadors perquè la condició de funcionari públic, que és tan necessària per garantir la imparcialitat dels treballadors públics davant de certs actes. Nosaltres també reclamem poder recuperar l'esperit de diàleg, de consens i pluralitat que va inspirar les taules de treball per la reforma de la Funció Pública el 2010. Unes taules que van resultar en una guia d'orientació amb 33 acords que havien de servir per inspirar la reforma de la llei. Això vol dir una reforma de la manera que la Funció Pública té d'actuar, de gastar i de concebre la relació amb el ciutadà. Aconseguir una Funció Pública que sigui més transparent, lliure de corrupció, que no generi més endeutament per les arques de l'Estat i que gastí de manera molt més intel·ligent del que ha vingut gastant fins ara.

Creu que l'antic govern no ha donat suficient informació en relació a l'acord d'associació amb la UE?

Evidentment no. El compromís que agafem amb la ciutadania és posar a disposició de totes les forces polítiques, i sotmetre a debat, les línies directrius que el Govern ha anat seguint en la negociació en l'acord d'associació amb la UE, a més de promoure un ampli debat arreu del país en relació a aquests temes. Un altre punt important és assentar la negociació de l'acord d'associació al cor d'una política d'Estat per avançar en unes opcions que siguin comunes, fortes i compartides. En el mateix informe publicat recentment pel parlamentari espanyol López Aguilar, reclamava aquesta transparència i la importància del poder comunicar bé els termes en els quals s'està negociant aquest acord, precisament per poder generar un clima de comprensió fort per part de la ciutadania per evitar que en el moment que aquest acord pogués quedar enllestit i al punt per ser aprovat per la ciutadania, no hi hagués un rebuig. Per això és important ser transparent, cosa que el Govern no ha fet i no ha estat a l'alçada d'allò que s'espera d'un govern, que és liderar una qüestió tan important com són les negociacions d'un acord d'associació.

Quines són les propostes de Progressistes-SDP per solucionar el problema amb els habitatges?

Les nostres propostes giren a l'entorn de tres mesures diferents. Les dues primeres tenen un impacte directe en el fet de poder regular aquests augments del preu del lloguer. La primera mesura que plantejem és el fet de regular l'augment del preu dels lloguers segons un índex de referència que es pugui anar actualitzant. La segona de les mesures és assegurar un sistema de prestacions públics al lloguer que garanteixi realment aquest dret d'accés a l'habitatge amb unes condicions dignes. Aquestes dues primeres mesures tenen un impacte directe. Hi ha una tercera que també té un impacte directe però que cal treballar a molt més llarg termini i que el país no ha implementat suficientment, què és ampliar el parc d'habitatge de gestió pública. Recordava ara fa uns dies que en països com per exemple Àustria, aquesta qüestió de la construcció d'habitatge de gestió pública la van iniciar ben bé ara fa 100 anys. És una mesura que som conscients que necessita temps, però que hem de començar a resoldre des de ja mateix. L'habitatge de gestió pública a Andorra és mínim, i diria que només es concentra amb la iniciativa del Jovial.

| "L'habitatge de gestió pública a Andorra és mínim"

També va proposar l'augment del salari mínim fins els 1.266 euros.

Proposem l'augment del salari mínim sobre la base del que diu la Carta Social Europea, on s'exposa que el salari mínim hauria de situar-se al 60% del salari mitjà de la població. Nosaltres som conscients que durant vuit anys la ciutadania, especialment les rendes més baixes, han perdut molt poder adquisitiu i, per tant, l'única manera de resoldre la qüestió és assegurant una deguda implementació del que marca la Carta Social Europea i anar més enllà. En el nostre programa situarem aquest augment al 70% d'aquest salari mitjà.

D'aquesta manera, l'augment d'aquest salari mínim comportaria una despesa per una altra banda.

El nostre programa té un eix social important, prioritari i urgent però també un eix progressista. Aquest eix el que reclama i es compromet és a poder desenvolupar una economia forta i que estigui al servei del benestar i la felicitat de les persones. Per tant, a diferència d'altres forces polítiques, que el que fan és reclamar millores socials sense aportar la font de finançament que les pugui garantir, nosaltres diem que hem d'aportar aquestes mesures socials, hem de millorar les condicions socials de la nostra ciutadania perquè realment ho necessita però també necessitem una economia que sigui forta i que pugui afrontar aquests canvis socials que Andorra necessita. L'altra dia em feia ressò d'una de les propostes de la CEA, en el sentit que és convenient diversificar l'economia del país, orientar-se cap a sectors com el 'blockchain', com al sector de l'esport i la cultura, que també generen molts llocs de treball. El nostre plantejament és, en aquest sentit, coherent.

Per tant, Andorra s'ha d'expandir més a banda del comerç i el turisme.

S'ha d'expandir una mica més. Diversificar l'economia vol dir no jugar-s'ho tot a la carta del tabac.

El seu partit proposa l'eliminació de les llistes parroquials a les eleccions generals. Creu que seria un millor sistema que l'actual?

Diria que aquesta és la conclusió a la qual es podria arribar amb la nostra proposta. El que volem és donar resposta a un sistema electoral esbiaixat, el resultat del qual, en termes d'escons, no representa la voluntat expressada pel poble andorrà a les urnes. Per tant, la nostra proposta és la de reformar la llei electoral. Com l'hem de reformar? Bàsicament a partir de dues mesures: la primera elegint els membres del Consell General mitjançant una llista nacional pel conjunt dels 28 consellers generals; i la segona mesura, introduint la possibilitat de marcar a la papereta la preferència de l'elector per fins a tres candidats.

Creu que els residents haurien de poder votar a les eleccions comunals?

El que crec és que hauríem d'avançar l'accés a la nacionalitat als deu anys. Hauríem de negociar un bon acord marc d'associació amb la UE perquè la nacionalitat andorrana fos reconeguda i forta arreu. Això és el que crec.

| "Hauríem d'avançar l'accés a la nacionalitat als deu anys"

Quina opinió li mereix l'examen necessari per accedir a la nacionalitat?

Jo vaig néixer a Lleida. Vaig venir a viure a Andorra de la mà dels meus pares quan tenia 13 anys. Gairebé tota la meva escolarització la vaig fer al país. Vaig ser d'aquelles moltes persones del país que vaig haver de patir allò que es deia un examen d'assimilació, que penso que és absolutament esbiaixat, humiliant i que moltes vegades, per no dir en la seva totalitat, no avalua el sentiment de pertinença al país que pot tenir una persona. És una absoluta aberració des del meu punt de vista. En el meu cas particular va ser una humiliació total i absoluta i una pèrdua de temps.

Quins són els errors que ha comès el govern de DA i que mai cometria Progressistes-SDP?

[Riu]. Han comès força errors. DA ens deixa un país trencat, socialment fracturat i que pateix la pitjor crisi social dels darrers anys. L'augment desorbitat del preu dels lloguers provoca que es posi en perill el dret a tothom de poder accedir a un habitatge digne. Els baixos salaris de molts treballadors no els permeten poder arribar a final de mes i poder fer front a l'increment de la cistella de la compra. Les baixes pensions de jubilació també, que fan que la gent no pugui afrontar dignament la seva vellesa. La reforma laboral impulsada per DA ha precaritzat les condicions laborals dels treballadors. A més, DA ha tractat de minimitzar la importància de la situació que estava vivint el país. A base d'enquestes, que moltes vegades eren enquestes que no reflectien la realitat de la societat, i en un moment en el qual es parla de recuperació després de la crisi econòmica, sorprèn que la realitat sigui que la gent ha perdut poder adquisitiu i que la classe mitjana és més pobre. Andorra necessita un tarannà més sensible cap als aspectes socials, les mesures adoptades totalment fora de temps de DA són totalment insuficients, la gent reclama solucions reals i DA ha tingut vuit anys per poder tirar endavant reformes socials que el país necessitava i no ho ha fet. Un govern progressista no cauria en aquest error, s'ocuparia abans de les persones.

Realment li hagués agradat a Progressistes-SDP formar part del projecte comú entre PS i L'A, o s'haguessin estimat més acordar-lo només amb L'A?

Nosaltres enteníem que la llei electoral marca que hi ha d'haver una part dels consellers generals que s'elegeixen per una llista nacional i una altra part que s'elegeixen a les circumscripcions territorials. Ens va semblar bé, perquè havia donat bons fruits el que vam fer a Sant Julià amb Laurèdia en Comú, la construcció d'una plataforma transversal amb un projecte que s'assentés sobre uns punts molt concrets els quals hi poguéssim donar suport les persones que estiguessin dins d'aquesta plataforma transversal i sota una denominació que defugís dels noms de les formacions polítiques. El projecte de Laurèdia en Comú era un projecte que posava a l'epicentre les persones que havien de defensar aquest projecte. Aquest concepte és el que nosaltres vam posar a sobre de la taula per poder compondre candidatures en els territoris, la qual cosa és un concepte allunyat del que ha decidit tirar endavant el PS i L'A. Nosaltres sempre hem posat per endavant el projecte que ha de ser coherent i sòlid. Jo no m'imagino anar de bracet en una mateixa llista amb algú que em digui: sí a despenalitzar l'avortament i no a despenalitzar l'avortament; que digui sí a millorar les condicions laborals dels treballadors d'aquest país i que alhora digui no a millorar les condicions laborals dels treballadors d'aquest país. La nostra obligació és posar sobre la taula aquest projecte social, progressista i positivament obert a Europa i mesurar distàncies amb altres formacions i confrontar posicions.

Amb quin partit no pactarien mai?

Aquestes qüestions de sensibilitat o de 'feeling' penso que s'allunyen del que avui en dia el país necessita. En funció del resultat de la nit electoral, si el resultat és el que previsiblement es pot acabar produint, que és una composició de l'arc parlamentari fragmentada, ens obligarà i serà positiu per al país seure al voltant d'una taula i debatre sobre el futur d'Andorra. Això voldrà dir debatre sobre els punts fonamentals i sobre les reformes que Andorra ha d'emprendre el dia

després d'aquestes eleccions. Això vol dir no tancar cap porta a cap partit. S'haurà de debatre al voltant de l'habitatge, de les pensions, de la CASS, de la mobilitat, i de l'economia i cadascú, des de la seva ideologia i el seu plantejament, els posarà sobre la taula i s'haurà d'arribar a consensos. Arribar a consensos moltes vegades és cedir i ser generós, però en benefici del país. Nosaltres no tanquem la porta a ningú ni a cap formació.

Quin resultat espera obtenir?

Esperem obtenir un resultat que ens permeti incidir en el futur del país i poder-ho fer des de dins de les pròpies institucions. Revalidar els dos consellers que vam obtenir el 2015 seria un objectiu raonable, però un sempre ha d'aspirar a poder millorar els resultats. Per tant, si ho poguéssim superar podríem dir que seria un excel·lentíssim resultat. Tot i això, la nostra voluntat és obtenir un resultat que ens permeti incidir en el futur del país i fer-ho, a més a més, des de dintre de les institucions.

QÜESTIONARI EXPRÉS

Quan va decidir dedicar-se a la política?

Durant dos anys vaig ser secretari d'organització del Sindicat d'Ensenyament Públic (SEP) i vaig veure molt clar que les coses només es poden canviar des de la política i, per tant, a finals del 2008, em vaig afiliar al Partit Socialdemòcrata (PS).

Com s'ha pres la família la decisió d'aspirar a ser cap de Govern?

Amb resignació. Amb molt suport però amb resignació perquè tots som conscients que hi ha un punt de generositat molt gran d'aquelles persones que tenim aquesta vocació de servei públic.

Quina és la seva major por?

La veritat és que no tinc gaires pors. Potser a perdre aquelles coses que més m'estimo.

Què val un bitllet senzill de bus?

2,20 euros.

Com li agradaria morir?

Fent allò que m'agrada.

En quina ocasió menteix?

No tinc per costum mentir. La vida s'ha d'afrontar amb molta franquesa i molta honestedat. És una forma molt interessant d'evitar-te problemes.

On i amb qui es va fer el primer petó?

El meu primer petó, molt conscient que allò era un petó d'amor, doncs amb la meva dona.

És de cuinar o que li cuinin? Com es fa una truita de patates (breument)?

Soc de que em cuinin. Per fer una truita de patates primer s'han de pelar les patates, trossejar-les i s'han de posar a la paella amb una mica d'oli. Jo soc dels que m'agrada la truita amb una mica de ceba i un cop tenim això, que ja ha començat a fer 'xup-xup', hi afegim l'ou. Aleshores, quan està la cosa més o menys lligada, tomb i tomb i llest per menjar. És molt important la

qualitat de la patata, de l'ou i la de l'oli.

Quin és el tret que més detesta en altres persones?

La manca d'honestedat.

Si hagués d'anar a sopar amb un dels altres candidats, a qui escolliria?

Amb tots i cadascun d'ells. No n'hi ha cap ni un pel qual senti una preferència especial i tots són importants per a mi.

Més continguts de